

“ ...

10. 3194 sayılı İmar Kanunun 32. maddesi uyarınca düzenlenen yapı tatil tutanağı; öncelikle ruhsatsız ve ruhsata aykırı yapıldığı iddia edilen yapının, mühürleme yoluyla yapımını durdurmakta, yapımı tamamlanmış ise, mühürleme yapıldığından yapının kullanılmasına engel oluşturmakta, aynı madde uyarınca, ruhsatsız imalatların yıkımına ilişkin olarak verilerek kararlar ile aynı yasanın 42. maddesi uyarınca yapının sahibine, yapı müteahhidine veya aykırılığı altı iş günü içinde idareye bildirmeyen ilgili fenni mesullere para cezası verilmesine dayanak oluşturmaktadır.

11. 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın “Hak arama hürriyeti” başlıklı 36'ncı maddesinde; herkesin, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı ve davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahip olduğu; belirtilmiş; “Yargı yolu” başlıklı 125. maddesinin 3. fıkrasında ise, “İdari işlemlere karşı açılacak davalarda süre, yazılı bildirim tarihinden başlar.” kuralına yer verilmiştir.

12. 3194 sayılı İmar Kanununun 32. maddesinin 2. fıkrasının ilk cümlesinde yer alan “Durdurma, yapı tatil zaptının yapı yerine asılmasıyla yapı sahibine tebliğ edilmiş sayılır.” hükmü, hemen yukarıda bahsi geçen Anayasanın 125. maddesinin 3. fıkrasındaki kurala aykırı olduğu gibi, 36. maddesinde yer alan “hak arama hürriyeti”ni kısıtlayan bir sonucu da bulunmaktadır.

13. 3194 sayılı imar Kanununun yürürlüğe girdiği 09/05/1985 tarihinde, ülkenin içerisinde bulunduğu maddi, hukuki ve teknik imkanlar sebebiyle bahsi geçen hükmün zorunlu olarak öngörüldüğü bir ölçüde kabul edilebilir. Ancak, günümüzün teknik imkanları ve konuya ilişkin diğer yasal mevzuatlar ilgili kişilere ulaşmaya yeterli imkanı tanıdığından Anayasaya aykırılığından söz edilen yasa kuralının günümüz şartlarına uygun bir düzenleme olduğu söylenemez.

14. Zira, 7201 sayılı Tebligat Kanununun 7/A maddesinin (Ek madde: 11/01/2011-6099 S.K./2.mad.) ikinci fıkrasında, “Anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlere elektronik yolla tebligat yapılması zorunludur.” hükmü yer almakta olup, aynı Kanunun 10. maddesine eklenen (Ek fıkra: 11/01/2011-6099 S.K./3.mad.) ikinci fıkrasında ise, “Bilinen en son adresin tebligata elverişli olmadığına anlaşılmaması veya tebligat yapılamaması hâlinde, muhatabın adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi, bilinen en son adresi olarak kabul edilir ve tebligat buraya yapılır.” hükmü bulunmaktadır.

15. Gerek, 7201 sayılı Tebligat Kanunu, gerekse Tebligat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik hükümleri uyarınca, elektronik ortamda tutulan ve bütün kamu kuruluşlarına açık olan merkezi nüfus kayıt sistemi üzerinden (adresin meçhul olması durumunda ise araştırma yapılması gereken resmi kurum kayıtlarına göre) ilgili kişilere ulaşılması mümkündür.

16. Bu itibarla, günümüz koşullarında kaçak yapı sahibine ulaşılması hukuki ve teknik mesele teşkil etmemektedir.

17. Dolayısıyla, günümüzün koşullarına uygun düşmeyen ve uygulanması ciddi hak kayıplarına yol açan 3194 sayılı imar Kanununun 32. maddesinin 2. fıkrasının ilk cümlesinde yer alan “Durdurma, yapı tatil zaptının yapı yerine asılmasıyla yapı sahibine tebliğ edilmiş

Esas Sayısı : 2018/62
Karar Sayısı : 2018/117

sayılır.” hükmü, Anayasanın; “hak arama hürriyeti” düzenleyen 36. maddesi ile “sürenin yazılı bildirim tarihinden başlayacağını” düzenleyen 125. maddesinin 3. fıkrasına aykırıdır.

V) SONUÇ ve İSTEM:

18. Yukarıda açıklanan neden ve gerekçelerle; 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 28 inci maddesinin 2. fıkrası gereğince, 09/05/1985 tarih ve 18749 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 3194 sayılı İmar Kanununun 32. maddesinin 2. fıkrasının ilk cümlesinde yer alan “Durdurma, yapı tatil zaptının yapı yerine asılmasıyla yapı sahibine tebliğ edilmiş sayılır.” hükmünün Anayasanın 36. maddesi ile 125. maddesinin 3. fıkrasına aykırı olduğu kanısına ulaşılması nedeniyle Anayasa Mahkemesine başvurulmasına; dosyada bulunan belgelerin onaylı birer örneğinin Anayasa Mahkemesi Başkanlığı'na gönderilmesine, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davanın geri bırakılmasına, kararın bir örneğinin taraflara tebliğine, 06/03/2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.”